

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Mindennemű, akár a szerkesztőséget,
akár a kiadóhivatalt illető küldemény
a főiskolába címzendő.

Megjelenik: havonként háromszor.

Felelős szerkesztő:

KUN BÉLA.

Főmunkatárs:

SIPOS BÉLA.

Kiadóhivatal főnöke:

INCZE ZOLTÁN.

Előfizetési ár:

Egész évré 3 frt, félévre 1 frt 50 kr,
negyedévre 75 kr.

Egyetemi és akadémiai hallgatóknak, közép-
iskolai tanulóknak és önképzőköröknek egész
évre 2 frt, félévre 1 frt.

Egy szám ára: 10 krajcár.

Baráti szó az Egyetemi Lapokhoz.

A „Magyar diákság hivatalos lapja“ az „Egyetemi Lapok“ felvetette ismételten a régi kényes kérdést s mi ismételten hozzá szólunk. Nem ugyan polemizálási kedvtelésből, nem is hogy pusztán egy a sárgaföldig legyalázott népfaj apostolaivá szegődjünk, hanem azon a joron, mely bennünket — a magyar diákság hivatalos lapjának állásfoglalásáról lévén szó, — bizton megillet.

Nyiltan beszélünk. Sohasem volt kedvünkre a zsidó kérdés bolygatása. Szerencsétlennek s az ifjúsági élet üdvére nézve veszedelmesnek tartjuk azt a hajszát, melyben a makacs előítélet és fajgyűlölet az ostor. A komoly munkától eltékozoltnak véljük azt az időt, melyet vallásfelekezeti surlódásokra fordítanak a pesti intéző körök és pártok. S tekintetbe vevén azt, hogy mégis csak Pest a központ, melynek minden téren vezérelvet kell nyújtania, a magyar ifjúság egészséges fejlődésére kártékonynak és méltelyezőnek tartjuk azokat az eszméket, melyeket a pesti pártusák zavaros hullámai felvetettek.

Azonban belátjuk, hogy nekünk a pesti Egyetemi Kör belügyeihez semmi közünk s legfeljebb néma fájdalomhoz s bizonyos fokú baráti részvéthez lehet jogunk az örökös és elkeseredett veszekedés látásakor. Hallgatag meggyőződést alkothatunk, azonban az Egyetemi Kör autonom jogaiba nem avatkozunk.

De mégis tiltakozunk. Ujra, ismételten. A magyar diákság hivatalos lapjában nincs kedvünk antiszemita cikkeken gyönyörködnünk. A „Handlé“-üldözésen mi nem buzdulunk, csak sajnálkozunk. S mivel a mi hivatalos lapunkban, tehát a mi közös zászlónk alatt történik, hát protestálunk. És joggal. Appellálhatunk a pesti diákkongresszus határozata-

tára, mely a többször meg-megbolygatott kérdést akként vágta ketté, hogy az Egyetemi Lapokban választassék külön a hivatalos és nem hivatalos rész.

A nem hivatalos részben aztán az uralmon levő pesti párt, mely a lapot is kezében tartja, ütheti a másikat, de a hivatalos rész legyen igazán és hamisítatlanul a magyar ifjúság gondolkodásmódjának és meggyőződésének tükrözője. Mert indokolással is élvén, például nálunk, az ország első akadémiáján és a vidéki főiskolákban csaknem mindenütt hire nyoma sincs a vallásfelekezeti és népfajküzdelmeknek, mert a viszonyok sem alkalmasak ily mérges gombák tenyésztésére. Nálunk nincs antiszemitizmus, mert nincs is ok, a miért a filozemitizmust kerüljük. Így aztán nem is mérlegelhetjük a legkisebb minucsiáig azokat az okokat, melyeket a pesti zsidó-ütők álláspontjuk mellett felhoznak. Az ő dolguk, — végezzék.

De az Egyetemi Lapok szerkesztőségét kérjük ismét és határozottan meg is kívánjuk, hogy tartsa magát a diákkongresszus határozatához, mely igen elmés ügyességgel levette az egyetemleges magyar ifjúság válláról a sáros köpönyeget. A kongresszus ama gyűlésén jelen volt az E. L. jeles tollu szerkesztője is és megnyugodott a határozatban. Sziveskedjék hát foganatosítani is. Ne keressük a kellemtlenségeket és surlódásokat. A kongresszuson békét kötöttünk, elvi ellentétük azért lehetnek közöttünk, mint a jelen kérdésben is, de a kollegialitást is megtarthatjuk. Azonban a formai követelményeknek tegyünk eleget. Mert a mennyiben nincs jogunk a más meggyőződését becsmérlni, ép úgy megkivánhatjuk magunknak azt is, hogy a pusztá látszat is el legyen oszlatva, miutha ama meggyőződéssel mi is rokonszenveznénk, vagy annak épen részesei is lennénk.

Az antiszemita zászló alatt álló Magyar ifjak pártja végezze összecsapásait az Egyetemi körben, de semmi képen sem érezze magát ez idő szerint hivatottak arra, hogy hivatalosan, sajtó útján az egész magyar ifjuságot reprezentálja, ha csak — papiroson is.

Mert az ország ifjuságának ezt joga van kérni, kívánni, követelni, — már csak a kongresszus fentebb említett határozatának értelmében is.

De most még csak maradjunk a kérdés, a baráti szó mellett s bizzuk az E. L. szerkesztőjének tapasztára a többit.

K.

Válasz*

Konrád Ernő „nyilatkozat”ára.

Menyire rosszul replikázik ön Konrád ur! — Védi magát a hiúság vádja ellen és soha hiúsága szobban nem tündökölt mint a budapesti „E. L.” múlt hó 20-iki és a „D. F. L.” 10-iki számában megjelent Nyilatkozatában.

Hiszen ön abban a liu hiedelemben van, hogy a tanárok és tanulók közötti viszonyról álta-

* Ugy Konrád Ernő, mint Boross Lajos urnak megadván a tért gondolataik kieserelésére, a további vitát bezárjuk. Szerk.

TÁRCA.

Bohémiaából.

Szabóm az új ruhát nem adja ingyen,
S hitelt se nyit a zord szabó nekem.

Hiába kérem, óh hiába intem,
Hogy jobbra fordul még majd életem.
Ezért kopott az én ruhám, Lizettem...

Kabátom is ezért áll oly veszetten.
Ne vess azért meg, kérlek e miatt:
Bohémiaában ez már így divat.

Szeretlek én, szeretlek jó Lizettem,
Szívemnek kincse, élte, mindene.
Ha látlak: oszlik a felhő felettem
S a szívem szerelemmel lesz tele.

Óh, — hogyha gyomrom is úgy telve lenne,
Miként szívem!... De nincsen semmi benne.
Ne vess azért meg kérlek, emiatt:
Bohémiaában ez már így divat.

...A tél soká húzódik el ez évben.
Mi boldog, kinek nagy kabátja van!

lam Budapesten tartott értekezlet egy ön ellen „nagy dobszóval” elmóndott philippika leendett volna. Dehogy kérem! Higye el, és ha nem sajnálja a fáradságot egy kissé több elfogulatlansággal olvasni végig azt a neheztelt értekezletet, meg is győződhetik róla, hogy én önnel — bocsáson meg érte, de úgy van — a lehető legkevesebbet foglalkoztam s ezt is csak mellékesen és annyiban tettem, amennyiben épen nem kerülhettem el. Azon eshetőségre azonban, hogy ön sehogy sem tudná magából az értekezletből megérteni, szolgálhatok még egy más bizonyítékkal is. Ott voltak a debreczeni kiküldöttek között az ön legelkeseredettebb párthivei és így az én legbivebb — tegyük fel, hogy csak elvi ellenfeleim is. Hogy végig hallgatták a beszédemet, igazolja a hivatalos jegyzőkönyv, mely felszólamlásaikat e kérdés körül megörökítette. (Nagyon meglehet ön velök elégedve!) De ugyancsak e hivatalos jegyzőkönyv igazolja azt is, hogy még ezeknek sem, — akik pedig elvben annyira közel állanak önhöz, — mondom még ezeknek sem jutott eszökbe az ön ellen intézett rettegő vádakat mindjárt a legalkalmasabb helyen vizsantásítani.

És vajjon miért nem tették ezt?

Én nem tudok mást képzelni, minthogy tényleg vagy olyan elenyésző csekély mértékben fog-

*Nekem nincs. Nyugszik. Elpihent a révben.
Káhán apó ügyel rá gondosan.*

*De mit nekem kabát?! Ha fázom, engem
Melenget a te szép szemed, Lizettem!
Ne vess azért meg, kérlek e miatt:
Bohémiaában ez már így divat.*

*Hosszu hajamhoz ritkán ér az olló
És a kenőcs. Hiszed, vagy nem hiszed.
Zsebem üres. Mindég üres! Hasonló
Udvarlóid fejéhez, szép Lizett.
Czipőm formáján nincsen semmi »eszme«,
Ingemre sincsen ezifraság himezve...
Azért ne vess meg kérlek e miatt:
Bohémiaában ez már így divat.*

*Im, megvallottam minden rossz hibámat,
Most láthatod, hogy mily holdus vagyok,
Sorsom: öröm helyett a gyász, a bánat.
Éjembe nem ragyognak csillagok.
Csak egy csillag ragyog réám: Te, szépem!
Vigasztalom nyomorban, szenvedésben.*

lalkoztam a helyi viszonyokkal s különösen önnel. hogy ez még az ő éber figyelmöket is kikerülte, vagy pedig hallgatagon nékem adtak igazat, mert tetszik tudni ez sem éppen olyan lehetetlen dolog mint a hogyan ön képzei.

Hígyje el édes uram, hogy nem szorult az én „becses figyelmem“ az ön atyáskodó figyelmeztéseire semmiben sem. legkevésbé pedig abban, hogy hol kell „megfontoltan“ beszélni és „korrekt“ nyilatkozatokat tenni. Nem szédített el engem a megtisztelő bizalom, mely kongresszusi képviselővé tett — annyira, hogy nyugodt ésszel ne tudtam volna megbírálni minden egyes kijelentésemnek mineműségét, a mit a tárgyalások mentén mondandó voltam.

Tudtam én már a kongresszus előtt jóval, hogy önt, a jogászsegítő egyesületnek volt elnökét mint kérte fel akkoriban akadémiánk dékánja két ízben is magán uton arra a szivességre, hogy közölje az egyesülettel a tanári karnak amaz óhaját, miszerint az egyesület peres ügyei vezetés végett adassanak át a főiskola ügyészének, tudtam, hogy ön mint feledte el dékán ur eme kérelmét mindannyiszor teljesíteni, hanem megvárta míg kifogyva a türelemtől megküldi a tanári kar azt a leiratot, a melyben nem kéri többé, hanem követeli óhajának teljesítését.

Persze, hogy ez már megérdemelte választmányi, azután meg közgyűlést hívni egybe s ott „szónoki hévvel és nemes idealizmussal“ — a mi önnek annyira sajátja — kifejtteni a jogsérelem megdöbbenő voltát s a jövőre nézve kiszámi hatlan hatásait! A függetlenségi eszmékben dus ifjuság meg, nem ismerve az előzményeket, alkalmas médium volt követni az ön népszerűvé vált elveit, bele ment a hinárba s csak kevésbe mult, hogy benne is nem ragadt; míg más részről ha ön nem feledti el azt a privát uton vett kérelmet teljesíteni' végbe megy bizonyára simán az egész dolog s így nekem nem lesz alkaimam a vezető egyéneket könnyelműséggel vádolni, önnek meg lett volna alkalmá, a mint maga mondja „Nemes idealizmussal megirt értékezéseit szónoki hévvel adni elő a kongresszuson.

Bizony mondom önnek, nem szívesen írom e sorokat, mert „becses figyelmem“ teljes tudatával bír annak, hogy egy ifjusági ügyekkel foglalkozó lapnak más a hivatása, mint személyes kérdésekkel foglalkozni, és mert sokkal inkább passiv volt magatartásom eddig mindennemű ifjusági mozgalomban, semhogy akár én, akár más komolyan venné önnek ama frázisát, mely szerint én vagyok a kormos s most ezt a fekete színt minden áron meg akarnám osztani önnel, a miképen ön szeret-

...Azért ne vess meg, kérlek e miatt:
Bohémiában ez már így divat.

...Sha melléd ülve, karjaimba zárlak,
Illetlen dolgon nem jár az eszem.
Sosem nézem, milyen formás a lábad,
Ah én, miként azt mások, — nem teszem.
Nem csüng szemem síváran ott a vállon
Mert én a lelket, — nem testet imádom!
Óh meg ne vess... főképpen e miatt,
Bohémiában ez is így divat.

Keményfi.

Hétköznapi történet.*

Írta: **Boross Lajos.**

— — — Óh lassan szállj és hosszan énekelj
Haldokló hattyum szép emlékezet!...*

— Emlékezel-e reá Bandi, mikor még mint kis diákok együtt sétálgatva órahosszat elbeszélgettünk

* Pályadíjat nyert a főisk. magy. ir. társulat által 1898. évre kihirdetett pályázaton.

egy s más dolgról, már olyanról a mihez a kis diákok is értenek s hogy évek multán ez együttes sétálgatásból és beszélgetésből mint fejlődött ki egy ideális barátság kettőnk között, „a két öreg“ között a mint tanuló társaink neveztek, komoly csendes viselkedésünkért, mely egy gondtalan, folyton léháskodó csoportban mindig feltűnő ellentét szokott lenni s aztán tudod-e még, hogy mi volt az a kapocs, mely később évek multán annyira összefűzött bennünket, hogy az elválást, az elszakadást szinte lehetetlennek gondoltuk, mert úgy éreztük, hogy mi nem nélkülözhetjük egymást, nekünk együtt kell lennünk, hogy vigasztaljuk, bátorítsuk egymást a mi közös, kölcsönös bánatunkban, reménytelen szerelmünk titkának kölcsönös tudatában. — Mondd emlékezel-e, tudod-e?

Török Pali kérdezte ezt egy sáppadt szőke fiutól, Molnár Banditól, a kivel véletlenül találkozott össze a fővárosban. Fialat, gyermek ember volt mind a kettő, a kik csak nem rég kerülhettek ki az iskolai padokból és mert a sors már régen messze elvetette őket egymástól, kedves volt nekik a viszontlátás, s

né annak a bizonyos könnyelműségnek egy kicsike részét az ifjúságra s abban reám is áthárítani.

Talán el is hallgatom a dolgot az ön kedvéért, ha véletlenül meg nem jegyzi, hogy az igazság érdekében írta, a mit írt. Nő már kérem, ketőnk közül valamelyiknek csakugyan igazának kell lennie, és én máris a közvéleményre támaszkodva merem mondani, hogy alighanem úgy áll a dolog, miszerint önnek csak a saját egyéni felfogása ad igazat, az én zászlóm alá meg annál több hívő fog csatlakozni majd, minél tovább folytatjuk esetleg a nyilatkozat-váltásokat.

Próbálja hát meggyőzni magát Konrád ur, hogy bizony csak hibás volt az ön eljárása, és hogy azt a könnyelműséget sem lemosni, sem megosztani velem vagy az egész ifjúsággal nem lehet, nem lehet még egy olyan hosszú körmondatos következtetéssel sem, mint a minővel ön magpróbálkozott.

Aztán látja Konrád ur, amellet, hogy rosszul replikázik, még hozzá goromba is, és a mi nem válik önnek dicsőségére, goromba a nélkül, hogy erre legcsekélyebb oka is lenne. — Azt mondja „gavallértalanság” volt tőlem a „háta megett” mondani el önről alkotott szerény véleményemet, és hogy hol volt „fölényes biztonságom” az ifjúsági gyűlések alkalmával, hiszen akkor többet

használhattam volna a közérdeknek is, mint utólagos vélemény-nyilvánítással.

Hát kérem, ha én csakugyan gavallértalan akarok esetleg lenni, vagy az ön éles pennájától remegek vála egyszerűen nem adom nyomda alá a beszédemet, hanem megelégszem vele és a markomba nevetek, hogy milyen jól is megmondtam én annak az urnak a „háta megett”. a mit nem mertem a szemébe mondani; sőt azt is megtehettem volna, hogy azt a pár sort, a hol a „vezető egyének” is érintve vannak, feltűnés nélkül kihagyjam a nyomda részére adott kéziratból, mert a jegyzők, tudva azt, hogy a beszédem le van írva nem fárasztották magukat a vezetésével, hogy pedig az előadás végeztével mennyire nem jutott senkinek eszébe a szegény Konrád Ernő felett sajnálkozni, az már fentebb kimutattam.

Az a merész tény azonban, hogy az egész beszéd úgy kerül nyomda alá, a miként én azt tényleg elmondtam, meggyőzheti önt arról is, hogy nem az öntől való rettegés tartott biz engem vissza szemébe mondani meg az igazat, de vissza tartottak a körülmények, melyek nem engedték meg azokon a bizonyos gyűléseken való jelenlévésemet.

És itt ragyog az ön hiúsága Konrád ur teljes ünnepi díszében! Nincs semmi oka a méltat-

hogy annál nyugodtabban beszélhessék ki magokat, betértek egy pár pohár borra valamelyik csendesebb vendéglőbe.

A kérdezett felvette tele poharát, melyet eddig elgondolkozva forgatott ujjáival az asztalon, lassan kiürítette s csak aztán válaszolt elhaló hangon.

— Emlékezem.

— Mennyi fájdalmat, mennyi édes gyötrődést okozott már akkor nekünk ez a mi szerelmünk! Hányszor megpróbáltuk hebizonyítani egymásnak, hogy hiába való ez a mi bánkódásunk, verjük ki fejünkől az egész dolgot, hiszen nem is való az gyermeknek szerelmesnek lenni, de azért a bölcselkedés végén mindig ott volt egy sóhajban a reménykedő szócska: hátha, — hátha! — — —

— Bolondok voltunk!

— Nem! Gyermekek voltunk, szegény gyermekek, a kiket a sors oda dobott abba az áradatba, mit életnek neveznek, reánk bizva, hogy miként őrizzük meg magunkat az elsülyedéstől, kapaszkodjunk e másba, a mi könnyebb dolog, vagy eviczkéljünk ma-

gunk kétségbe esetten hosszú éveken keresztül, míg elérjük a mentő deszkát, melyet számunkra faragott a végzet s melyet megragadhatunk önérzettel a nélkül, hogy előbb alázatos hajlongással kellene engedelmért kunyorálni egy-egy gunyosan vigyorgó alaknak. — Hejh! ezek a gunyosan vigyorgó pofák, de keserűvé tudják tenni a becsületesen küzködő embernek életét!

— Ne zúgolódj — Igyunk — — —

— Hiszen nem is zúgolódnék én, de fellázad bennem olykor az indulat az átélt nyomoruságos évek emlékein s a jelen csalódásain. Nagyon jól tudod te azt Bandi, hogy a ki kicsi korától küzd az élettel, annak korán érik meg a szive. Már mint gyermek mélyebben érez egy meglett férfinél s az emberek hidegsége, a sokszoros csalódás keserűvé teszik azt a korán érző szivet annyira, hogy meg kell utálja benne a világot! Már most, ha egy ilyen gyermek feltalálja idővel az ideált, kit lázas álmaiban teremt magának s feléled benne az érzelem, mit szerelemnek neveznek, mondd, minő lánggal loboghat e szerelem

lankodásra és mégis panaszkodik, és mégis ir. — Hát miért ir? Csak azért hogy olvassák szerte e hazában a törpe halandók, hogy van Debreczenben egy jogász, a ki elnöke is volt a segítő egyesületnek s a ki nem türi, hogy az orra alá egyébbel füstöljenek mint tömjénnel?

Higye el kérem, nem olyan nagy méltóság még az a jogász segítő egyesületi elnökség, hogy a pusztá emlékéért is kellemetlenségeknek tegye ki magát valaki.

És hogy a nézeteltérés e kérdés körül teljes legyen közöttünk, meg kívánom jegyezni, miszerint én e sorokat nem azok részére irtam, a kik a szóban forgó ügyet ismerik, mert azok úgy sem adnak önnek igazat, hanem irtam azok részére, a kik az ügygyel csak kevésbé vagy egyáltalán nem ismerősök, hogy némileg tisztábban látva ne legyenek kényszerítve önnek vállairól a martíromságának oly hamar megunt keresztjét leemelni s az ifjuság nyakába akasztani.

Megérdemli, talán vágyott is e kereszt után, viselje hát jó keresztényhez illő türelemmel.

Egyébiránt ha úgy tetszik: pax nobiscum!

Boross Lajos.

abban a szívben, melynek végtelen ürrjét csak egyetlen alak, az eszménykép imádott alakja tölti be s mondd minő hatással lehet arra a beteg gyermekre, ha ez eszménykép felé tett lépése is ép olyan gunyos visszautasításban részesül, mint minden eddigi lépései, melyeket emberek felé tett, mondd érdemes-é, lehetséges-é az ilyenek tovább is e meggyűlölt világon tengődni, melyben bolyongva csak tövisre, de öröme soha nem talál?! — — —

Lassu hangon, megfontoltan jött a válasz:

— Nem érdemes, — de lehet.

Hosszasan bámult maga elé a két barát, hallgatva, csendesesen. Talán mindketten a mult időkre gondoltak, melyek számukra csakugyan oly kevés örömet teremhettek s talán gondolkoztak azon, hogy mit is mondjanak ők most egymás vigasztalására, hiszen olyan régen nem látták egymást, talán el is felejtették már a módot, a hogy egymással szoktak beszélgetni.

Török Pali szólalt meg először. Gondolatait

A gyorsírók ünnepe.

Folyó hó 7-én, miut már előre is jeleztük, ritka számba menő ünnepély folyt le a főiskola dísztermében és pedig igen előkelő és nagyszámu közönség érdeklődése mellett. A főiskolai Gyorsíró-egylet, mely csendben, de kitartással már évtizedek óta munkálkodik a valódi önképzés versenyterén s mely eddigelé a ref. főgymnasium osztályaiban is teljes sikerrel végezteti okleveles tanárai által a gyorsírás tanítását, egy a maga nemében teljesen kifogástalan, összhangzatos ünnepély produkálásával járult régi jó hírve öregbitéséhez. Midőn egyfelől a kegyeletes megemlékezés oltárán áldozott az alapító mester, Markovics Iván emlékének, másfelől bebizonyította, hogy nem csak a maga szerény körében tud munkálkodni, hanem munkálkodása, céljai iránt rokonszenves figyelmet képes felkelteni a nyilvánosság előtt is.

Kiváltképen kell megemlékeznünk e helyen is Polgár Kálmán és Madarassy Gyula joghallgatókról, okl. gyorsírás tanárokról, mint a kiknek lehet köszönni, hogy a debreczeni főiskolai gyorsíró egylet, a megizmosodásnak és virágzásnak oly szép fokán áll, mint eddig még soha és bátran, győzedelmesen megállhatja a versenyt a hazai összes ilyenmü körökkel szemben.

látszott folytatni, a mikor fel sem emelve tekintetét beszélt:

— Kilencz éve lehet, hogy megismerkedtem a Zalay bíró családjával. Jó tanuló voltam, hát elhívtak, hogy tanuljak együtt a fiokkal, Tiborral, a ki tanuló társunk volt. Jól viselhettem magam, mert láttam, hogy nagyon megszerettek. Napok, hónapok teltek és én egész otthon érezhettem magamat náluk. Valósággal kényeztettek. Zalayné mindig és mindenkinek azt mondta, hogy én fogadott fia vagyok neki. A gyermekek is — Klára, Tibor és a kis Gabriell — úgy bántak velem, mint testvérrel szokás. Nekem pedig végtelenül jól esett ez a szeretet és megtudtam becsülni azt, mert sokáig, nagyon sokáig nélkülöztem.

— Édes atyámat még kicsiny koromban elvesztettem s alig voltam hét éves, midőn anyám másodszor ment férjhez egy mord goromba emberhez, a ki mint az igazi mostoha apák példányképe fog előttem lebegni szüntelen. — — —

— Ez az ember ölte ki belőlem a gyermekkor

Az ünnepély különben d. u. 5 órakor vette kezdetét s Csiky Lajos felügyelő tanár tanulságos megnyitó szavai után Polgár Kálmán elnök felolvasta a közönség éljenzése mellett Dr. Fabro Henrik, az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület és Dr. Vikár Béla, az O. M. Gy. E. díszelnökének üdvözlő leveleit. Majd Kovács Zsigmond szavalta szép előadással lapunk szerkesztőjének ez alkalomra írt költeményét. Az ünnepély központja azonban Madarassy Gyula egyleti főjegyző igaz hévvel előadott emlékbeszédje volt, melyből ki tanulni vágyott, tanulhatott, melyen ki lelkesedni vágyott lelkesedhetett, oly annyira találóak, jól csoportosítottak és nemesek voltak a vonások, melylyel a nagy férfunak életét működését jellemezte. Aztán Polgár Kálmán tartott talpra esett záróbeszédet, megköszönvén a közönség előlegezett bizalmát és pártoló jóindulatát.

A fenti programszámok között 3 ízben a főiskolai Énekhar énekelt a tőle megszokott kitünő előadásban, legvégül pedig a főiskolai körök legfiatalabbika, a Zenekör játszotta a Virágcsata című operetből a Huszár-indulót. De a közönség, melynek ujság számba megy még most, ha ünnepélyeinken zenét is hall, csak nem akart indulni, hanem zajos tapsviharral jutalmazta a nagy kedvvel játszó zenekart, mely kezdve a nagy gyakorlatu karmes-

tertől, Pásztor Gyulától, a főiskola legkiválóbb zenetől van összeállítva. Az első fellépés után, mely teljesen sikerült, csak szép jövőt és teljes diadalt remélhetünk zenekarunknak s hisszük is hogy rövid időn főiskolánk egyik büszkesége leend.

* *

Este 8 órakor a Gyorsíró egylet tagjai s a „rokonszenvezők“ barátságos összejövetelre jöttek össze a „Kis Pipában“, megeredt a toasztok árja, megzendült a magyar nóta, de a refrain mintha csak az lett volna: Éljen és virágozzék a Gyorsíró Egylet!

Referens.

Bálványos.

Irta: **Fél Boldizsár.**

(Folytatás.)

De lásd, de lásd, milyen sötét lett,
Letűnt a nap, hiába nézned;
Fenn is hiába biztatod,
Aig egy-két-csillag ragyog.

S el is fogódik kis szíve,
Eszébe jut testvér, szüle...
Útját se tudja senki sem...
— És sírni kezd keservesen.

Mi lelt, mi bajod, kis fiam?!
— Szól rá fentről egy férfi-hang —

ártatlan kedélyét és örömeit oly mértékben, hogy három év múlva már öreg ember lettem a gyermekek között. Láttam szegény anyám szenvedését, a kivel szintén rosszul bánt, láttam, mint emészti tehetetlen fájdalomja és nekem már tiz éves koromban magától a szülei háztól gyűlölettel kellett megválnom.

— Emlékezem, a mint kicsiny kapunkból vissza tekintve, gyermeki daczczal és szent esküvel fogadtam, hogy ezen az emberen bosszút fogok még állani.

— Megkimélt tőle Isten keze.

— Mindenkivel rosszul élt s egy este átlőve vitték haza. Soha nem tudták meg ki a tettes. De szegény anyámat is sirba vitte csakhamar az átélt sok szenvedés és én oly egyedül álltam a világon.

— Gondolhatod mi volt nékem a Zalay család jósága. Élvezni az igaz, önzetlen szeretet melegét, csak az tudja mily boldogság, mily jótétemény, a ki valaha elvesztette azt!

És én hittem, hogy az ő szeretetök önzetlen és boldog voltam. — —

— Rég elszállt e boldogság is! Az emlékére egy pohár bort Bandikám! Igyunk! — —

Sokáig hallgatott megint a két barát, mintha azt kutatnák, vajjon hová is tűnhetett az a parányi boldogság oly hamar és hogy vajjon van-e számukra még öröm, vagy végzetök a további szenvedés?

— Megszerettem Klárát, a Zalayné nagyobbik leányát — folytatá gondolatait Török Pali!

— Titkos volt ez érzélem és szent a maga gyermekies szüziességében. Harmat csepp volt ez hajual hasadtán, fészlő rózsabimbó gyenge levelén és e csepp tengerré nőtt addig sívár szívemnek végtelen ölen. — — —

— Hajh, szép idők is voltak azok! — Hogy eltűntek a boldog téli esték, a mikor körbe ültünk, Ő, a kis huga, meg Tibor és kezdtek hizelegve kérni, hogy mondjak nekik egy szép, de szép mesét. — És én mondtam sokat, sokáig minden este, csak hogy őt láthassam. — Szólt a mese, zordon télről, erdei manókról, a kies tavaszról, szép tündérekéről, deli lovagokról. — — — Ha elvégeztem újra kértek: jaj de szép volt! Mondjon még egyet édes Pali — — És én bele néztem azokba a mosolygó fekete szemekbe és megnépesültek előttem az erdők megint szép tűn-

Hogyan kerülhettél ide,
A rengeteg legmélyibe?
Tán itt hagyott apád, anyád,
Vagy őrző gondjuk nincs reád?
Mi lenne éjjel itt veled,
Te árva, gyöngé kis gyerek!

Elhal sírása s nézi fönn,
Ki az, ki még is érte jön.
Órül, hogy nincsen egymaga,
S hogy mégis elmehet haza.
— Ne sírj, jer adsza kis kezed,
A bácsi majd úgy elvezet, —
Szól biztatón a férfiú,
És menne már a kis flú;
Nem bír... alig... sajog a lába,
S botlik szegényke kőbe-fába.
— Karomba veszek, úgy, — no lám,
Kibírod így *te* is talán.
— S lassan, vigyázva lépeget,
Kerülve bokrot, fát követ.
Se út, se út-adó világ, —
Igy járja a hegyoldalát.
S a hogy megyen, — a kis gyerek
Karján álomba szendereg.

Csörögve cseng a kis patak,
Fodrozva ring vizén a hab,
S a hogy forog, a hogy siet.
Útjába' csacsán elcseveg.
De hallga! onnan túl-felül.

Dal kél az erdő mélyibül,
Szellő megül... a hab se cseng,
Hallgatni *azt* áll néma csend.

S kilép a szép ifjú Ilon,
Virággal telve két keze,
Végigtekint a partokon,
Vajjon kis öcsese ott lesz-e?
Hiába nézi, nincsen ott,
Elunta játékát talán,
S magába haza ballagott, —
Az utját tudja, járta már.
Virágait megfürdeti
A kis patak habos vizén,
S dalolva vígan, kedvteli
Szökel a bércz, völgy ösvenyén.
Hazáig nem hosszú az út,
Eléri nyomban a falut,
Szélrül a házuk ott ragyog, —
Ihol anyám, itthon vagyok!
Hoztam virágot, illatost,
Meg is kötöm csokorba most.

— Imígy cseveg a szép leány,
De aggalom a jó anyán:
„Hát öcsikéd hová marad?
Miért jöttél csak egy magad?!“

Mint megriasztott kis madár,
Ijed fel err' a szép leány.
... Óh boldog isten, nézz le rám,
Öcsém, hát mégis elhagyám?!

dérekkel, vitéz daliákkal s újra kezdtem a mesét:
„Egyszer volt, hol nem volt — —“

Ugy féltem, hogy megtalálják látni szivemnek
e rejtegetett titkát és kikaczagnak érte. — Mégis
megtudták és kikaczagtak. — Maga Klára kaczagott
ki érte. — — —

— Együtt sétáltunk a kertben egy májusi dél-
után. Ő arról csevegett, hogy hol fogja a nyarat el-
tölteni, milyen szép hely az, s hogy milyen jól fog ő
ott mulatni, — én meg szomoruan hallgattam.

— Egyszer aztán megkérdezte tőlem:

— Pali, mi baja magának?

— Semmi.

— Dehogy semmi, csak nem akarja megmon-
dani. Milyen rossz fiú maga Pali! Látja mi mindent
elmondunk, a mi velünk történik és maga sohasem
beszél magáról. — Megfogta a kezemet és elkezdett
egy pad felé szaladni.

— No, jöjjön, üljünk le erre a padra és mesélje
el szépen mi baja!

— Tréfára fogtam a dolgot.

— Hát — — — volt egyszer, hol nem volt. —
— Ne tréfáljon Pali, mert bizony Isten meg-
haragszom — szólt Klára — Mondja el igazán
mi baja?

— Akkor aztán elkomolyodtam. Valami bolond
gondolatom jött, hogy most szólanom kellene.

— Klára, édes Klára, én nagyon szeretem
magát — mondtam fülig elvörösödve.

— Jaj de nagy bolond maga Pali! — monda
kaczagva a kis leány — hát csak ez a baja! Hiszen
én is szeretem magát! Megmutassam?

— S azzal nevetgélve odasimult mellém s egy
édes csókot nyomott az arcomra, de aztán hamar
megbánhatta a játékot, mert abban a pillanatban
el-szaladt...

— Hejh! ez a csók de égette az arcomat, de
égette a lelkemet éveken keresztül! — — —

— Eh! de hát elmúlt ez is. — Még egy pohár-
ral Bandi annak a csóknak emlékére, s aztán —
feledjük el. — — —

— Azt a nyarat, mint nevelő töltöttem egy
távollakó földbirtokosnál s mikor két hónap múlva

Kerestem én, de nem találtam,
Tán haza jött nálam korábban, —
S már engem itthon vár Keve...
Hogy is nyugodhattam bele!
Menjünk hamar, siessünk érte,
Óh istenem, csak baj ne érje!
S virágait le-, szertehányva,
Fut vissza, — honnan jött elébb,
Óh volna bár, — kívánja — szárnya,
Hogy gyorsan lelné meg Kevét.
S ne volna szíve olyan gyenge,
— Úgy megremeg a félelemben. —
Mi lesz belőle — szent egek,
Öccsét, ha nem találja meg!
Nem! akkor vissza ő se jő,
Ahhoz szívébe' nincs erő!

Erdő s a táj egy némaság,
Csak a patak csacsog bele;
A part, a merre szem belát,
Üres, sehol rajt' nincs Keve.
Óh, hát ha hallaná talán, —
Nevét kiáltja szét a lány.
A hang hegyet, völgyet bejár,
S árván magába visszaszáll;
Dobálva ring hegyek során,
Elül a messzi bérc fokán, —
Hiába kél, hiába zeng,
Utána sír-mély pusztá csend.
Hiába vár, vigyáz Ilon,
Nincs semmi nesz, nincs semmi nyom, —

Csak szíve ver, az úgy dobog,
Forrongó vére úgy lobog,
A lelke oly zavart, zilált,
— Itt nincsen, — hasztalan kiált,
Rohanni kezd a víz iránt,
Szét-szét tekint, fel-fel kiált.
Meg visszatér s fut fölfelé,
Kis öccse nem kerül elé,
Szalad fél-örülten tova,
Nem látva, tudva hol, s hova,
Csak érzi azt, kiért, miért,
Meglenni a kicsiny fivért.
Szalad fel a hegyoldalra,
Keresztültörve száz bajon,
Galy tépi mind, haját, mezét,
Kivérzi arcát, két kezét;
Gyökérbe, kőbe botlik el,
— A kis fiút keresni kell.
Sietne még, — egyet sikolt,
S leomlik ott a cserje közt.

Síró sikolyja messze cseng,
Szétszórja azt az esttsend.
Vadász-sereg jár ott közel,
A jaj-sikolyra felfigyel
„Megálljatok! — riad Szoárd —
A hang segítségért kiált,
Meg kell keresni, bárki az, —
Veszély van ott, a hang igaz;
Utánam erre jó vitézek!“
Nyomán mennek parancsra készek,

vissza kerültem, hogy az utolsó középiskolai évet is bevégezzem, már csak Zalayt találtam ott.

Ő aztán elbeszélte, hogy saját kérelmére a fővárosba helyezték át, s hogy a felesége a gyermekekkel már fel is utazott a lakást berendezni, s hogy pár nap múlva ő is utánuk megy véglegesen.

— Nagyon, nagyon bántott ez a hír. Hát ez az a nagy szeretet? Elmennek a nélkül, hogy egy búcsúszóval megemlékeznének rólam? Hát ilyen könnyű elhagyni a fogadott fiút, a testvért?

— Kijöttem Zalaytól és keserűen felkaczagtam.

— No látod te buksi! Így higgyél ezután az embereknek! Azt gondoltad ugy-e, hogy itt már úgy tekintettek, mint családtagot, mit testvért? És vajjon miért? Mi vagy te? Mit tettél te? Tanítottál? Hiszen azért fizetést adtak. Mesével mulattattad a gyermekeket? Legalább meleg helyen ühettél, nem didegtél a te hideg, fagyos szobádban. Hát mi kellene még? Hogy folytonosan reád gondoljanak? Hogy búcsúzóul talán még egy csókot is kapjál Klárától? Ugyan szégyeld magad! Azt hiszed, hogy a milyen

hamar megszeretett, ép olyan hamar el nem feled? Ugyan mit ne feledne el rajtad? Talán azt a sáppadt, komoly arcodat? Eredj haza, verd ki a fejedből az egészséget s láss dolgod után! — — —

-- El is végeztem rendesen a dolgaimat, de feledni nem tudtam soha. Elvégeztük a középiskolát s akkor tőled is elszakított a sors, te itt, én ott tanultunk tovább, miközben lassan multak az évek s talán már-már beletörődöm a változhatatlanba, ha a véletlen vagy mi fel nem ujítja ismét bennem a régi emlékeket.

Körülbelül másfél éve, hogy egy levelet kaptam csinos, rózsaszín borítékban. Kiváncsi voltam, ki küldheti?

— Megreszkettem, mikor felbontva a biritéket, elolvastam az aláírást: „Őszinte barátnője Clára.“ Honnan tudják ezek, hogy én hol vagyok? Hogy jutott eszökbe nékem levelet írni?

— Ugy vert a szívem, míg átfutottam a sorokat! Leírja milyen csapás érte őket, mióta elváltunk. Segény apja megőrült s most ők magokra vannak

Meg is lelik a hang után.
 . . . Ihol ni, szép ifjú leány.
 Úgy fekszik ott a zöld gyepen,
 Halvány, fehér, élettelen. . . .
 Letört virág, eltiprott rózsza,
 Óh mennyi báj, üdv, hervadóba!
 Állják körül a bajnokok,
 Szívük is fájva feldobog;
 Szemükbe' tán könny is rezeg, —
 Tündérleány — nem! — az se szebb,
 Erős szívű Szoárd vitéz,
 — Arcát behinti hold-sugár — :
 Úgy érzi, többször látta már.
 Ha künn bolyongott egymagába,
 Az erdőt össze-vissza járva,
 Zsongott szívébe' vágy, remény,
 Sok, sok zszibongó érzemény,
 Játékaik közt forró lelke,
 A boldogságrul elmerenge;
 Vagy éjszakán, ha nyugodott
 S rózsás örömrül álmodott :
 Ez volt a kéj, ez volt az álmom, —
 S én íme, íme föltalálom!
 Térdére hull, hajol felé.
 Szívét dobogni hallja-é?
 Él még, — kiáltja boldogan, —
 Segélyünk bizton megfogom!
 Lágy füvet, lombot tépjettek,
 Hajló friss vesszőt szedjettek,
 Két dárdát összefogjatok,
 S reája ágyat fonjatok.

hagyatva. — Irja mennyiszer gondolnak ők reám s el-elmondogatják, milyen jó volna, ha én is köztük lennék. El is várják, hogy ha a fővárosba megyek, felkeressem őket stb. stb.

— Igen — gondoltam keserűen — most elvanak hagyatva, most ráérnek utánna járni, utánna nézni, hogy hol is hagyták hát el azt a bolondot, a kird lehet tán még valaha szükség, most ráérnek gondolkozni rólam, a mikor velök senki nem gondol, most már jól esnék a tudat, hogy van a világon egy sáppadt buglyos ifju, a kinek minden gondolata az övék s a ki alkalmas arra, hogy mint holdkóros járjon árnyékában szüntelen annak, kit szeret s ki őt is szereti s készen álljon, ha eszökbe jut valamiért őt is igénybe venni. — —

— Hálátlanság volt, jól tudom, így gondolkozni, magam is megbántam.

— Elővettem azt a kis levelet, ismét és ismét átolvastam s utoljára aztán egyebet sem láttam magam előtt, mint a levélke íróját.

(Folyt köv.)

A szó parancs, parancsa tett,
 Tépnek falombot, lágy füvet.
 Hajló galyat meg, — összefonják,
 Rá párnául füvet, falombját, —
 S készen a ringó dárda-ágy,
 Lassan viszik a daliák.
 Nyugodjon rajt' a szép leánya,
 Legyen szép, boldog, édes álma.

A várba fenn Tarcal s Öcsüb,
 Várván várják a hős öcsöt.

Leszállt a nap, rég itt az éj,
 Tán csak nem érhető veszély;
 Vad-üzni hosszú volt a nap, —
 De hát ily késő hol marad?!
 Eredj Öcsüb, menj jó öcsém,
 Nézz szét az erdő ösvenyén;
 Vigyázzad, hátha jönne tán, —
 Vagy kívül vár a várfalán.
 Én is mennék, de nem lehet,
 Óriznem kell a gyermeket.

Tarcal imigy, Öcsüb siet,
 Megnézni — jö-e — öcscsüket;
 S ihol, felsír a kürt szava :
 Szoárd csapatja jött haza.

Öcsém, Öcsüb, — kiált felé!
 Mért ily késő kerülsz elé?!
 Tarcal már rég a várba van,
 Ti értetek nagy nyugtalan.

. . . De ni, beszélj, kit hoznak ott,
 Tán egy vitéz, beteg, halott!?

Talán halott, talán beteg,
 Megmentjük, védjük, . . . kell, — lehet.
 Elő a táltos asszonyát,
 Virassza ért' az éjet át;
 Ébreszsze bűv ígéivel,
 Varázsszal őt ápolja fel.
 Ápolja fel — enőm — nekem,
 Jutalma érte dús leszen.

Felszállt az éj, de lenn hagyott
 Erdőn, mezőn bő harmatot;
 Hő napsugár száll szerte szét,
 Behintve fönt a bérc fejét:
 Fölkelt virágot, fát füvet.
 Zengő dalt, minden életet,
 Ébred, zszibong a vár, a hegy
 Im itt a hajnal-szülte reg!

A hegy kanyargó ösvenyén
 A kis fiú szökellve mén,

. . . Ott lenn a házunk — néző Ilon,
 Egyben leürünk, úgy bizony.
 Tudom nagyon vár jó szülénk;
 Talán ki is jön majd élénk.
 Meglátod, bátya, hogy szeret,

Hogy csókol össze engemet.

Jó-jó fiam, — Szoárd felel,
De addig nem kísérek el;
Nem kell már kísérő neked:
Föl, visszatérek töletek.

Ne menj, — kiált ellen Keve —
Hívdd el velünk, hívdd nénike.

Igaz, Szoárd, — nem engedünk,
Nézd meg lakunkat, jőjj velünk. —
Ösmerje meg apánk, anyánk,
Kinek volt őrző gondja ránk;
Óh, hadd köszönjék meg neked
S dícsérjék jó szived, neved. —

Szabódva Ilka kérleli,
Meleg vonzódással teli,
S a hogy szabódik és eseng,
Szavából vágya mid kicseng.
Szoárd is rajta lángra gyul
S szerelme sír le ajkírul:

Ne kérj —, megnézem házatok.
Öröm lesz járnom nálatok;
Öröm kísérem tégedet;
Az, hogy megösmérhettelek.
Az volna dús öröm nekem,
Üdv minden percnyi életem:
Ha nem szakadnál tőlem el,
Ha visszatérsz a várba fel,
S enyém leszel — óh légy enyém,
Várunkba visszaviszlek én.
Egy boldogság int ott felénk,
Betöltve minden hő reményt,
A bú, az is öröm leszen;
Ha kettőnké lesz édesem,
Eljősz ugy-e, feljősz velem,
Leszel hű társam én nekem?!
Kevés, sok is a szó reá:
Követlek — úgy mond — bárhová.

Nehéz a bú, ölő a gond.
Kétség, kín, lelket összeront;
De a derű hatalmas ír,
Sajgó sebet hegeszteni bír;
S a megváltás varázserő:
Bút, kint, mindent feledtető.
Látnád a két aggó szülét,
Hogyan fogadja gyermekét,
Ilont Kevét — s a vár urát,
Ilonka mentő angyalát.
Mily sűrű arcukon a könny,
Forrása óh de mély öröm!

Miért zavarnám... nem teszem,
Imigy vitéz Szoárd — ma nem;
Hadd csillapulják örömök —
Majd érte később eljövök.
S búcsút veszen Szoárd vitéz,
A lány utána nézve néz;

Még eljön értem, — fölviszen!
Mily boldog is az én szívem.

Láttál vihart vak szenvedélylyel,
Mely zugva pusztít szerteszélylyel;
Láttál háborgó óceánt,
Ha fürgeteg medrébe szánt;
Tűzgyomrú lángoló hegyet,
Mely mindent sír alá temet.
Láttál keservet, mely emészt,
S öl bent, ha nem talál ki rést;
Láttál tajtékverő dühöt,
Mely vérboszút fölesküdt;
Láttál dacot, a melyre nincs
Se szemfedő, se rabbilincs:
Bajnok Szoárd — ő benne él
A három zsarnokszenvedély.
Erős a keble, mint a szikla,
S a küzdelem majd szétszakítja.
Parancsot ad: tíz jó vitéz
Legyen fegyverbe, menni kész.

Fegyver csörög, prűszköl a ló,
S fakad Szoárd ajkán a szó:
Vitézeim, ha sorja lenne,
Jöttök-e harcba, küzdelembé?
A válasz rá egyetlenegy:

Megyünk uram, megyünk veled!
S ha azt kívánom töletek,
Biztos halálba menjetelek:
Birtok meghalni értem is?
— Érted halunk ezerszer is.

(Folyt. köv.)

A csók.

Irta: **Puskár Dezső.**

(Vége.)

Mit tehet mást egy gyáva becstelen? Nem vesz észre Pista semmit, nem lát, nem hall. Halantékán ki dagadnak az erek. Önkénytelenül ököltre huzódnak görcsösen erős ujjai s félre lökve a szerető hitvest, lekapja a falról fegyverét. Halált, kegyetlen halált döngött mindnyájukra s elrohan Miska után. Ott marad az ártatlan Mariska eszméletlenül a földön. Egészen besötétül, mire magához tér. Összeszedve most minden erejét öléba kapja a kis fiát s tántorgó léptekkel igyekszik a közelbe lakó jó barát, a Gazsi lakására. Szegény Gazsi nem tudta mire vélni a dolgot. Tágra nyílt szemekkel nyujtotta karját a tántorgó asszony segítségére. Gyanította, hogy valami borzasztó dolog történhetett. Mindjárt a gonosz círmosra gondolt. De szegény Mariska nem tudott szólni. Erőtlenül lehanyatlott egy székre. Gazsi ki-

vette kezei közül a mosolygó kis Pistát s oda adta beteg fekvő öreg anyjának, aztán egy pohár friss vizet hozott csillapító szerül. De nem tudott inni a szegény asszony, vadul hullámozott ártatlan kebele. Majd nehéz, hosszú lélekzetet véve alig hallható hangon nyögé:

— Megölnék...

— Ki ölne meg? Ne félj életemmel óvlak meg! De oh szólj, ki bánt?

— Pis... tám, Mis... ka meg... meg...

Nem tudott tovább beszélni, de Gazsi megértett ebből mindent.

— Vigasztalódj Mariska, felvilágosítom én Pistát! Ne félj, nem lesz semmi baj! — S ezzel kietett a szobából. Sötét van alig, talál ki a kapun s nem is veszi észre, hogy a gonosz cirmos a kerítés mellé húzódva leselkedik. Alig ért ki az utcából, midőn egy éles fütty szállt el a cirmos ajkáról, mire kocszi zördül meg s egy pár percz múlva ott áll meg a Gazsi kapuja előtt. Miska valamit dönnyögött a kocsisnak s azzal indult be a házba. A beteg asszony, a mint meglátta a gonosz cirmost, nagyot sikoltva, segítségért kiáltott. Gyenge, erőtlén kiáltás!

Beteg, nagyon beteg volt szegény asszony! Figyelembe se vette Miska őt. Oda ment a magánkivül levő Mariskához, ölébe kapta s kiment vele a szobából. Lassan haladt, nehéz volt terhe. Alig ért a szép nagy udvar közepéig, mikor belépett az utcaajtón Pista. Jött lelőni Gazsit és Mariskát. Azt hitették el vele, hogy Gazsi, míg ő Miska után járt, elrabolta Mariskát s bosszút esküdött ellene. Elhitte szegény Pista, mert nem találta otthon nejét, midőn a haszontalan üldözésből hazatért. Meglátva a feléje közeledő sötét alakot, azt hiszi, hogy Gazsi s rásüti fegyverét. Jól és — szerencsésen talált. Miska holtan rogyott össze, Mariska sértetlen maradt s az esés következtében magához is tért, de nem tudta magát tájékozni, megrémülve segítségért kezdett kiabálni.

— Itt vagyok édes leányom — szólalt meg az öreg Gábor bácsi, belépve a kapun. Leányához sietett s fölémelte a földről. Gazsi pedig, — a ki az öreggel érkezett meg — közvetlen a lövés után, megkapta hátulról a Pista karját s kicsavarva kezéből a fegyvert, bevitte a szobába, a hol a jó öreg Gábor bácsival felvilágosították a dologról.

A mily elkeseredett, dühös volt szegény Pista, ép oly szeliddé lett most. Bosszú vágya kielégítést

nyert. Szikrázó szemei bágyadtak lettek, háborgó szíve alig dobogott. Mag volt törve, de az öreg Gábor higgadt, okos beszéde esztét, a hü asszony kérő, esdeklő szava, s ívét újra fölwillanyozá. Oda szoritá mind hármójukat dobogó keblére s könnytelt szemekkel, reszkető hangon esdett bocsánátért. . . .

. 20 év telt el e szomorú jeletnet óta.

Az öreg Sára néni, kinn porladozik a temető hús fái között. Szegény jó leánya könnytelt szemekkel váltja fel még mindig a hervadt koszorút friss virágokkal. Hervadhatlan az ő szeretete. Nem is maradt tiszta lelke jutalmazatlanul! Köztisztületben áll az egész falu előtt. Férje bíró lett. Ő a legelső ember, a kisebbik Pista pedig a legszebb legény a kis Boda faluban.

Irodalom.

Ráth Mór (Budapest Haas palota) előkelő könyvkereskedő cégtől a következő művek megszerzését ajánljuk olvasóinknak:

Korszerű művek: 1898: II. törvény-cikk. A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról, a vonatkozó cseléd-, büntető-, kihágási-, végrehajtási-, erdő- és egyéb törvények határozmányainak figyelembe vétele mellett, jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta dr. Krejcsi Rezső, a budapesti keresk. és iparkamara másodtitkára stb. A végrehajtási rendelettel és eljárási szabálylyal 60 kr.

Ugyanaz az 1876. cseléd és gazda közötti viszonyról, a gazd. munkásokról és napszámosokról szóló törvénynyel. 1 frt.

Dr. Márki József: Dózsa György és forradalma. Jutalm. pályamű 2 frt.

Báró Eötvös József: Magyarország 1514-ben. (Dózsa lázadás kora). Regény 2 kötet, 3 frt.

Horváth Mihály, Magyarország függetlenségi harcának története. Ezen classikus műnek a nagy napok 50-ik évfordulója alkalmával kiadott rendkívüli jutányos teljes kiadása. 3 nagy kötet. Ára csak 5 frt.

Mészáros Lázár 1848-as hadügyminiszter emlékiratai. 2 kötet. 6 frt.

Mészáros Lázár élete és külföldi levelei. 2 frt.

Papp Dénes. A magyar nemzetgyűlés Pesten 1848-ban. Az első képviselői országgyűlés részletes naplókönyve. 2 kötet. Leszállított ára 6 frt 50 kr helyett 4 frt 50 kr.

Arany János eddig ismeretlen műve, az összes és hátrahagyott munkák díszkiadásának új befejező kötete: Katona J. Bánk bánja. Arany János jegyzeteivel és tanulmányával és A. L. bevezetésével 2 frt. Az összes munkák kötéseivel hasonló diszkötésben. 3 frt 20 kr.

Arany János és Petőfi Sándor levelezése. Petőfi Aranyhoz intézett levelének és Arany válaszána hasonmásával. Arany Petőfire vonatkozó költeményeivel és Arany László előszavával 1 frt 60 kr. Diszkötésben 2 frt 60 kr.

Arany János. Rákócziné (1848. augusztus) Zichy Mihály rajzaival. Fényes facsimile kiadás. Pergament borítékban 3 frt.

Petőfi Sándor. A hóhér kötele. Gyémánt kiadás. 60 kr. Diszkötésben 1 frt 50 kr.

Coriolanus. Irta Shakespeare. Fordította Petőfi Sándor. Illusztrált díszkiadás. Csiky G. bevezető tanulmányával és magyarázó jegyzeteivel. 90 kr

Ugyanaz: Kis 8° kiadás 40 kr. Diszes köt. 80 kr.

„Megrabolta a természet minden szépségét, mi csak azt szedegetjük, mit ott hagyni épen kedve volt.“
Petőfi.

Petőfi S. A hóhér kötele. James. Robin Hood. Fordította Petőfi Sándor. Egy kötetben. 1 frt 40 kr.

Jókai Mór. Életéből. Díszkiadás 2 frt. Díszkötés 3 frt. Ezen Jókai lángeszével oly fényesen és megragadóan megírt visszaemlékezések legnagyobb része a szabadságharcz és Petőfi életéből vannak merítve.

Horváth Mihály. 25 év Magyarország Történetéből 1823—1848. 3 nagy kötet. 3-ik javított kiadás. Ezen hazánk ujjászületésének classikus története ideiglenesen 10 frt bolti ár helyett 6 frt rendkívül leszállított áron kapható.

Vegyes közlemények.

Felhívás. Tisztelettel felkérjük mind azon előfizetőinket, kik előfizetési díjjal hátrálékosok, azt minél előbb sziveskedjenek beküldeni a kiadóhivatalba, hogy a lap pontos szétküldése ne legyen akadályozva.

Akadémiánkon a pünköszi szünidő máj. 21-én d. e. 10 órakor kezdődik s jun. 5-ig bezárólag tart. Az új szorgalomszak kezdete jun. 6. A tanév berekesztő istenizsuletnek ideje jun. 13, mikor a kollokviumok is megkezdődnek. A jogi alap és államvizsga iránt a kérvények jun 18. déli 12 óráig adandók be a dékáni hivatalba s a vizsgálatok 20-án kezdődnek. A theol. akadémián az alapvizsga iránt a kérvények jun. 26-ig adandók be s a vizsgai határnap 28-dika.

Elekió. Alig pár héttel ezelőtt viszhangozott a hagyományos Vsz. terem a legációra menők derült kedvé-

től s már ismét begyülekeznek az érdekeltek máj. 21-én d. u. 2 órakor, mikor is az elekiót ismét végig élvezhetjük. A confirmáció 22-én lesz d. e. 9 órakor. VI. sz. teremben.

A joghallgatók önképző körének választmánya egyik pályatételének idejét (Párhuzamosan a római és magyar kötelmi jog között) mivel dolgozat nem érkezett, máj. 15. esti 6 óráig meghosszabbította. Az évrzáró közgyűlés máj. 17-én d. u. tartatik díjazott versenyszónoklattal egybekötve, melyre a titkárnál lehet jelentkezni.

Felebbezés. Említettük, hogy a Magyar Irodalmi Társulat legutóbbi tisztviselő választását néhány köri tag megfelebbezte azon az alapon, mert a választás a tárgysorozatba nem volt fölvéve. A tanári kar helyet adott a felebbezők kérelmének s új választásra hívta föl az egyletet, mikor is a kör fényes elégtételt adott a multkor megválasztottaknak, mert őket *egyhangulag* (a felebbezők nem jelenvén meg) ismét megválasztotta, így elnökké: *Kovács Józsefet*, titkárrá: *Kiss Árpádot* ellenőrré: *Róza Lencit*.

Alapos tévedés. A Debreceni gyorsíróból veszsszük át a következő érdekes apróságot: Debrecenben történt a következő eset. Gyorsíró-egyletünk a helyi lapokban közé tette, hogy a ki a gyorsírást megakarja tanulni, forduljon a gyorsíró-egylet elnökéhez, ki a szükséges felvilágosítást megadja. Érkezett erre egy női kézírásu levelezőlap, melynek aláírója a gyorsírás megtanulására jelentkezett. Nyomban intézkedés történt tehát ez irányban, de mikor a gyorsírás jegyeit a tanítással megbízott mütársunk a jelentkező nőnek mutatni kezdte, az csak ámult, bámult. Mikor pedig egy órai keserves tanítás után megkérdezte: „hogy tetszik a gyorsírás?“ szégyenkezve felelte: „hisz én nem ilyet gondoltam; közönséges írásjegyekkel akarok szépen és gyorsan írni tanulni.“ Mütársunknak sem kellett több, dühösen vágta fejébe kalapját s ott hagyta az egy órával előbb oly nagy reményekre jogosító gyorsírójelölt nőt.

Kitüntetett gyorsírók. A debreceni főiskolai gyorsíró-egylet tagjai közül 8 tanuló pályázott ez évben az orsz. magyar Gyorsíró-egyesület correct stenogram versenyén. Díjat nyert Simon Imre 8 o. t., megdicsértettek: Herdliczka Ernő 8 o. t., Tóth Dezső 6 o. t., B. Tóth János 7 o. t., Szabó Ernő 6 o. t. Büszke lehet a gyorsíró-egylet kiváló gyorsíróira.

„Jogász-igazolvány“-ok sorsa. Tanintézetünk gazdasági-tanácsa elhatározta, hogy a jövő év szeptemberétől kezdve életbe lépteti akadémiánkon az arcképes „jogász igazolvány“ használatát. Tehát nem ok nélkül való volt felszólalásunk: mert ha zörgetünk, megadatik nekünk. A jövő évtől kezdve megnyílnak a „jogász-igazolvány“ előtt bünvádi és sajtó tárgyalásokon a más-kép titkos termek zárai és megszűnik a kellemetlenségek hosszú sorozatának indító oka és más akadémiák polgáraival egyenlő jogot élvezünk: lesz arcképes igazolványunk.